

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**



Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА
БЕЗПЕКА**

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри управління
та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Державна політика європейської інтеграції та безпека
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2/4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Державна політика європейської інтеграції та безпека» є формування у студентів знань про державну політику європейської інтеграції та безпеки; розуміння сутності та особливостей політики європейської інтеграції, основних теоретичних засад європейської єдності, інституційних, правових, економічних аспектів функціонування Європейського Союзу, євроінтеграційної політики України, державної політики у сфері безпеки.</p> <p>Основні цілі навчальної дисципліни: забезпечити оволодіння системою знань про державну політику європейської інтеграції та безпеки; сприяти формуванню у студентів розуміння форм та етапів європейської інтеграції, її переваг та ризиків; ознайомити студентів із історичними передумовами інтеграційних процесів в Європі, історією створення Європейського Союзу, інституційного оформлення ЄС, механізмом публічного управління в ЄС та в світі; ознайомити із політикою Європейського союзу в різних секторах економіки; горизонтальною та зовнішньою політикою ЄС; механізмами публічного управління безпекою; дослідити особливості підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС; вивчити інструменти реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції.</p>
Компетентності
<p>КК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p>

<p>ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>ФК.5. Здатність використовувати систему електронного документообігу.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Сутність державної політики європейської інтеграції та безпеки	Розуміти суть та значення державної політики європейської інтеграції. Розуміння інтеграції. Визначити фактори розвитку інтеграції. Розглянути форми регіональної економічної інтеграції та їх особливості. Визначити наслідки економічної інтеграції для економік країн-членів інтеграційних об'єднань	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Історичний процес євроінтеграції	Розуміти сутність євроінтеграції, її форми, стадії, чинники. Розглянути основні етапи створення і розвитку Європейського Союзу. Визначити особливості та форми виникнення дезінтеграційних процесів. Розуміти причини, наслідки, вплив дезінтеграційних процесів на економіку країн.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
3.	Тема 3. Інституційна структура ЄС та механізми публічного управління	Знати основні інституції ЄС. Розглянути структуру, функції, особливості діяльності основних інституцій ЄС (Рада Європейського союзу (Рада Міністрів), Європейська рада, Європейська комісія, Європейський парламент, Суд справедливості Європейського Союзу, Європейський суд аудиторів (Рахункова палата), Європейський центральний банк). Розглянути функції і особливості діяльності допоміжних інституцій ЄС та спеціалізованих агентств ЄС.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

4.	Тема 4. Політика Європейського союзу в різних секторах економіки	Розглянути політику європейського союзу в різних секторах економіки. Визначити промислову та підприємницьку політику, політику щодо досліджень і технологій, інноваційну політику ЄС, енергетичну політику, транспортну політику, сільськогосподарську політику, політику щодо рибальства.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
5.	Тема 5. Горизонтальні політики Європейського союзу	Розглянути регіональну політику, соціальну політику, податкову політику, політику щодо конкуренції, політику стосовно доквілля, політику стосовно громадян. Визначення об'єктів регіональної політики в країнах ринкової економіки. Визначення основних причин просторових (регіональних) нерівностей. Розуміння основної мети спільної регіональної політики ЄС, визначення головної форми регіональної політики.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Зовнішня політика Європейського союзу	Розглянути політику ЄС у сфері торгівлі, політику допомоги з розвитку, зовнішні відносини та зовнішню політику ЄС. Створення умов вільного руху товарів в ЄС. Визначення об'єднувальних чинників торговельної політики Спільноти, лібералізації експорту й імпорту.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Вихід Великої Британії з ЄС	Оцінити причини виникнення Brexit. Дослідити вихід Великої Британії з ЄС: ризики ланцюгової реакції країн-членів на дезінтеграційні процеси. Розглянути «м'який» та «жорсткий» Brexit – ефекти для країн Європейського Союзу та Сполученого Королівства. Визначити нові підходи співпраці країн Східного Партнерства країнами ЄС в євроінтеграційних намірах.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
8.	Тема 8. Механізми публічного управління безпекою	Розглянути історію створення НАТО, основні функції Альянсу, а також членство держав. Ознайомитись із особливістю	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси,

		створення ООН, структурою, функціями та повноваженнями ООН. Визначити мету створення та діяльність Ради Європи. Ознайомитись із діяльністю Організації з безпеки та співробітництва в Європі. Ознайомитись із діяльністю інших міжнародних (міжурядових) організацій у сфері безпеки.	<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
9.	Тема 9. Вступ України до Європейського союзу	Розглянути опис процедури вступу до ЄС. Визначити критерії, які необхідно виконати для вступу до ЄС. Розглянути особливості підписання Україною Угоди про асоціацію з країнами ЄС. Розуміти позитивні та негативні наслідки виконання Україною критеріїв членства.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Завдання для індивідуальної роботи, • Есе, • Завдання для самостійної роботи
10.	Тема 10. Інструменти реалізація державної політики у сфері європейської інтеграції	Розуміти формування порядку денного держави. Визначити проблеми та виклики в контексті виконання Угоди про асоціацію. Ознайомитись з торговельною політикою України з Європейським союзом. Визначити інституційну структуру у сфері європейської інтеграції. Оцінити загальний прогрес виконання Угоди про асоціацію.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для індивідуальної роботи, • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	40
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за індивідуальне завдання	Екзамен	Разом
40	5	5	50	100
<ul style="list-style-type: none"> • Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. • По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок 				

у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.

- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.
- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за індивідуальне завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.
- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.
- Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).
- Оцінка за іспит формується із суми відповідей студентів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.





6. Ресурсне забезпечення






Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
-----------------------------------	------------------------------------------

Література:

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу. за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2015. 628 с.
2. Глобальна та національна безпека : підруч. / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смоляннюк та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
3. Демчишак Р. Б., Завада Я. І. Зовнішня політика країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи : навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 192 с.
4. Діденко Н.Г. Демократія і управління в ЄС : навч. посіб. Маріуполь, 2016. 235 с.
5. Європейська інтеграція : навч. посіб. / за ред.: М.І. Макаренка, Л.І. Хомутенко. К.: Центр учбової літератури, 2015. 344 с.
6. Європейська політика сусідства. План дій Україна – Європейський Союз. URL : <http://www.delukr.cec.eu.int/data/doc/Action-plan-ukr.pdf>.
7. Качин М.Ю. Європейська економічна міждержавна інтеграція (XIX ст. - кінець 40-х рр XX ст.): історико-правове дослідження. Донецьк : Фенікс, 2016. 2836 с.
8. Комар Н. В. Еволюція інтеграційних процесів в Європі. Україна в процесі імплементації Угоди про асоціацію з ЄС : зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. студ. та молодих вчених. 23-24 квіт., 2015 р. Тернопіль : ТНЕУ. 2015. С. 118-120.
9. Комар Н. В., Белюх Т. В., Пилипчук К. С. Дезінтеграційні процеси в Європі. Проблеми сталого, креативного і прозорого розвитку: глобальний, європейський та український виміри. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції студентів та молодих вчених. (14-15 березня 2019 р.). Тернопіль. 2019. 244 с.
10. Комар Н. В., Белюх Т. В., Пилипчук К.С. Brexit: виклики для Європейського союзу. Вісник Львівського університету. 2019. Випуск 46. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/intrel/index>.
11. Кордон М.В. Європейська та євроатлантична інтеграція України. 2-ге видання: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 172 с.
12. Мальська М. П., Антонюк Н. В. Основи європейської інтеграції : підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 320 с.
13. Нормативно-правова база у галузі безпеки і оборони України. Центр досліджень армії, конверсії та розброєння. К., 2016. 820 с.
14. Північноатлантичний альянс: історія, функції, структура, відносини з Україною: навч. посібник. Колектив авторів; за загальною редакцією професора Д. І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 592 с.
15. Статистичні дані Європейського комітету статистики. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра управління та бізнес-адміністрування
	 м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола)
	 тел. +38 (066) 677-18-59 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків
	 https://kutba.pnu.edu.ua/
	 kutba@pnu.edu.ua

	<p>Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/mbakafedra</p> <p> https://www.instagram.com/kafedra_mba/</p>
Викладач	 <p>П'ятничук Ірина Дмитрівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управління та бізнес-адміністрування, менеджер та спікер Школи управлінців нової генерації, спікер ГО «Школа бізнесу і менеджменту»</p>
Контактна інформація викладача	<p> +380993217571</p> <p> iryna.piatnychuk@pnu.edu.ua</p> <p> Персональна сторінка викладача на сайті кафедри</p>

Політика курсу	
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

	<p>➤ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» – стор. 3.</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019)» - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>

Викладач



П'ятничук І.Д.